

RECENZE

BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V.: *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2018, 1. vydání, 700 s., ISBN 978-80-7598-052-6.

Ode dne 1. 7. 2017, tedy ode dne, kdy nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, jakož i zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, byla vydána již celá řada publikací věnující se tématu této od roku 1990 nejrozsáhlejší reformy správního trestání, na jejímž základě došlo k významným změnám v pojetí odpovědnosti za přestupky a k ucelení zákonné úpravy řízení o nich.

Mezi zmíněné publikace reagující na tuto dlouho očekávanou změnu právní úpravy se pak řadí i publikace *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář* od autorského kolektivu Mgr. Ing. David Bohadlo, Mgr. Jan Brož, JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D., prof. JUDr. Petr Průcha, Ph.D., JUDr. Mgr. Filip Rigel, Ph.D. a JUDr. Vít Šťastný.

Právě tento autorský kolektiv je jednou z předností citované publikace, neboť je složen z odborníků působících na Nejvyšším správním soudě, v akademické sféře, advokacii a Legislativní radě vlády.

O dobré orientaci autorů v problematice správního trestání svědčí, že autoři se nevyhýbají ani problematickým otázkám, které nám reforma této dříve (a do značné míry i nyní) velmi roztráštěné oblasti přinesla (např. otázka zahajování řízení v kontextu s otázkou postavení osoby poškozené spácháním přestupku a řízení konaných pouze se souhlasem této osoby; problematika změn promlčecích dob a zavedení institutu jejich přerušování a zastavení; zakotvení přestupků trvajících, hromadných a pokračujících v kombinaci s jejich trestáním atd.).

Přistupme však k samotné publikaci, systematické jejího členění a otázce jejího obsahu. Systematika publikace *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář* zcela logicky kopíruje systematiku samotného zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a přináší tak ucelený výklad tohoto zákona, neboť se postupně vyjadřuje ke každému jeho ustanovení, a to i k ustanovením § 103 až § 114, části čtvrté tohoto zákona (společná, přechodná a závěrečná ustanovení). Tato ustanovení, ačkoliv jsou zařazena na samý závěr zákona, zakotvují úpravu podstatných institutů nového správního trestání, a to zejména úpravu amnestie jako důvodu zániku odpovědnosti za přestupek (§ 104), úpravu přenosu příslušnosti na základě veřejnoprávní smlouvy (§ 105), evidence přestupků (§ 106), požadavků na oprávněnou úřední osobu (§ 111) či přechodných ustanovení (§ 112).

Co se týče systematiky komentářů u jednotlivých ustanovení, tyto jsou pak vždy uvozeny důvodovou zprávou k zákonu za účelem snazšího seznání úmyslu zákonodárce k přijetí daného ustanovení a jsou doplněna o obsáhlé citace judikatury, která bude použitelná při aplikaci nové právní úpravy. V publikaci je uváděna relevantní judikatura z oblasti správního práva (tedy judikatura vztahující se k předchozímu přestupkovému zákonu) i z oblasti trestního práva, přičemž právě druhá zmíněná oblast judikatury může pomoci objasnit některé instituty, které jsou uplatňovány též v trestním právu a trestním řízení. Účelnost a vhodnost citace trestněprávní judikatury lze vyčíst zejména ze skutečnosti, že z celého zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je zřetelně znatelná inspirace trestní úpravou, na což sama důvodová zpráva či autoři této publikace na mnohých místech upozorňují. Nadto jen doplňuji, že blízkost těchto dvou oblastí, tedy správního trestání a trestání trestných činů, byla již dříve dovozena Evropským soudem pro lidská práva, dle jehož judikatury jsou přestupky trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o lidských právech, a vývojová tendence těchto dvou oblastí stále více směřuje k jejich sblížení.

Na podporu teoretického výkladu jsou dále uváděny i závěry poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání.

Zúročením výše uvedeného společně s doplněním o první zkušenosti s fungováním nové úpravy je tak podáván solidní teoretický základ dominující logickou argumentací, což vede k tomu, že komentář k jednotlivým ustanovením je náležitě obsáhlý a podává jejich výklad v širších souvislostech teorie i praxe.

Z výše řečeného tedy plyne a na díle samém je to především znát, že čtenáři jsou předkládány výsledky mnohaletých zkušeností z oblasti správního trestání i trestního práva tak, jak je autoři načerpali při výkonu svých funkcí, povolání či zaměstnání, což je autorům velkou oporou při poskytování výkladu těch ustanovení, které se ve správním trestání objevují nově a jejichž komentáře budou čtenáře pravděpodobně zajímat nejvíce.

Plusem publikace, jenž by měl být samozřejmým, leč leckdy tomu tak není, je doplnění komentáře o přehled souvisejících ustanovení zákona, jakož i přehled vybraných souvisejících právních předpisů, které může ke své práci potřebovat každý, kdo se se správním trestáním setkává.

Osobám zmíněným v předchozím odstavci, tedy osobám se správním trestáním se stýkajícím, lze tedy publikaci ke studiu jen doporučit, neboť při bedlivém čtení mohou na některé otázky nalézt odpovědi, u jiných otázek mohou z příslušných pasáží třeba vyjít, zamyslet se nad nimi a k vlastnímu názoru dospět samy. Závěrem jen shrnuji, že uvedená publikace je způsobilá najít uplatnění a stát se zdrojem mnoha zajímavých informací nejen mezi právníckými profesemi (včetně advokátů, správních soudců), ale také mezi úředními osobami aplikujícími přestupkové právo či mezi studenty a širokou veřejností.

Tato publikace vycházející podle právního stavu ke dni 31. 5. 2018 je tak jistě plnohodnotnou alternativou k časově předcházejícímu komentáři k novému přestupkovému zákonu, který pochází od autorského kolektivu Luboš Jemelka a Pavel Vetešník a který vyšel v nakladatelství C. H. Beck již v roce 2017.

JUDr. Markéta Bednářová